

Značenje Ehli-bejta

<"xml encoding="UTF-8?">

Značenje Ehli-bejta

Žene Poslanika, s.a.v.a., i značenje Ehli-bejta, mir s njima

1. U djelu El-Mustedrek 'ale-s-sahihajn od 'Ataa ibn Jesara prenose se riječi Ummu Seleme: "U mojoj kući spušten je ajet: Zaista Bog hoće da od vas, Poslanikova porodico, sve nečisto otkloni i da vas u potpunosti očisti! Potom je rekla: "Onda je Allahov Poslanik pozvao Alija, Fatimu, Hasana i Husejna te rekao: 'Oni su moj Ehli-bejt!'"[1]

2. U Tarihu Dimešk od Ebu Se'ida el-Hudrija se prenose riječi Ummu Seleme: "Ovaj ajet je spušten u mojoj kući: Zaista Bog hoće da od vas, Poslanikova porodico, sve nečisto otkloni i da vas u potpunosti očisti! Rekla sam: 'Allahov Poslaniče, nisam li i ja dio Ehli-bejta?' On reče: 'Ti si ka dobru, ti si jedna od žena Allahovog Poslanika, s.a.v.a.'" Onda je rekla: "Ehli-bejt su Allahov Poslanik, s.a.v.a, Ali, Fatima, Hasan i Husejn."[2]

3. U Ibn Hanbelovom Musnedu od Šehra ibn Havšeba se prenose riječi Ummu Seleme: "Poslanik, s.a.v.a., je pokrio ogrtačem Alija, Fatimu, Hasana i Husejna te je rekao: 'Bože, ovi su moj Ehli-bejt i moji odabrani! Bože, otkloni od njih sve nečisto i u potpunosti ih očisti!'" Potom je Ummu Seleme upitala: 'Jesam li i ja dio njih?' On je odgovorio: 'Ti si na putu ka dobru.'"[3]

4. Imam Zejnu-l-abidin od Ummu Seleme prenosi: "Ovaj ajet je spušten u mojoj kući, onog dana kad je Poslanik Božiji, s.a.v.a., bio kod mene. Potom je on pozvao Alija, Fatimu, Hasana i Husejna, a došao je i Džibril. Onda je on raširio preko njih jedan fedekski pamučni ogrtač i rekao: 'Bože, ovi su moj Ehli-bejt! Bože, otkloni od njih sve nečisto i u potpunosti ih očisti.' Džibril upita: 'Jesam li i ja jedan od vas?' Poslanik, s.a.v.a., odgovori: 'I ti si jedan od nas, o Džibrile!' Ummu Seleme kazuje: 'Tada sam ja upitala: 'Allahov Poslaniče, i ja sam dio tvog Ehli-

bejta?' i prišla sam da im se pridružim. On reče: 'Ostani gdje si, Ummu Seleme, ti si na putu ka dobru, ti si jedna od žena Allahovog Poslanika!'"[4]

5. U Muslimovom Sahihu od Aiše se prenosi: "Poslanik, s.a.v.a., je izašao u praskozorje imajući na sebi crni vuneni ogrtač sa šarama. Utom dođe Hasan sin Alijev, pa ga on njime ogrnu. Zatim dođe Husejn, pa im se pridruži. Potom dođe Fatima, pa on i nju ogrnu, a onda i Ali, te on i njega ogrnu. Onda Poslanik, s.a.v.a., izgovori: Zaista Bog hoće da od vas, Poslanikova porodico, sve nečisto otkloni i da vas u potpunosti očisti!"[5]

Istraživanje predaje o ogrtaču

"Događaj s ogrtačem" jedan je od najvažnijih događaja koji rasvjetljavaju povijest Poslanikovog, s.a.v.a., života, u pogledu predstavljanja predvodnika i vodiča islamskog ummeta i predstavlja jednu od najsjajnijih i najistaknutijih odlika i vrlina njegovog dragog Ehli-bejta.

1. Lanac prenosilaca "događaja sa ogrtačem"

U pogledu lanca prenosilaca ovaj događaj nema nikakvu slabost. Najveći šiitski i sunijski hadiski stručnjaci prenose ga u svojim vrijednim djelima. Ova predaja je označena kao mustefid (razglašena), a uz jedno opsežno istraživanje čak bi se moglo tvrditi da je mutevatir (prenesena neprekinutim nizom nekoliko lanaca). U svakom slučaju, postoje brojne povijesne okolnosti koje ukazuju na njenu vjerodostojnost, tako da ako je neko upoznat sa poviješću islama, ne može nimalo sumnjati u činjenicu da se ovaj događaj zaista desio. Ovaj događaj toliko je poznat u islamskom društvu da se dan u kojem se zbio naziva Danom ogrtača,[6] a petoro Čistih, koje je u tome danu obuhvatila posebna Božija milost, prozvani su ashabu-l-kisa ("ogrtačem ogrnuti").[7]

2. Kako se događaj zbio?

Nijedna od predaja koje prenose ovaj događaj ne iznose ga u potpunosti i svaka ukazuje na jedan od njezinih dijelova.

Jednoga dana Allahov Poslanik, s.a.v.a., dolazi kod svoje drage žene Ummu Seleme i toga dana treba od Uzvišenog Boga primiti jednu važnu poruku o nekoliko njegovih najbližih članova porodice. Iz tog razloga, on svojoj ženi naglašava da nikome ne dopusti da uđe u kuću.

S druge strane, upravo toga dana Fatima, mir neka je s njom, donosi svome ocu neko jelo.

Ummu Seleme kaže: *“Ja nisam mogla spriječiti Fatimu, mir s njom, da uđe.”*

Allahov Poslanik, s.a.v.a., se svojoj kćerki obraća riječima: “Idi i dovedi svoga muža i svoja dva sina.” Ubrzo potom, Allahov Poslanik, s.a.v.a., zajedno s Alijem, Fatimom i njihova dva sina, Hasanom i Husejnom sjeda za Fatiminu, mir s njom, sofru.

Dolazi Džibril i uči ajet: Zaista Bog hoće da od vas, Poslanikova porodico, sve nečisto otkloni i da vas u potpunosti očisti!

Allahov Poslanik pokriva hajberskim ogrtačem svoga zeta, kćerku i njihova dva sina i svojom desnom rukom pokazuje prema nebu, govoreći: “Ovi su moj Ehli-bejt. Bože, otkloni od njih sve nečisto i u potpunosti ih očisti!”

Ummu Seleme podiže jedan kraj ogrtača, ali je Poslanik, s.a.v.a., sprječava da uđe u prostor njegovog kur'anskog Ehli-bejta.

Kao da su osjećanja Ummu Seleme povrijeđena tim odnosom. Ona postavlja pitanje: “Zar nisam i ja dio Ehli-bejta?”

A Allahov Poslanik, s.a.v.a., kaže: *“Ti si u dobru. Ti si jedna od žena Allahovog Poslanika.”*

3. Ozračje događaja

Razmišljanjem o tekstu “događaja sa ogrtačem” te o predajama koje se o ovome prenose neupitno se može utvrditi da ovaj događaj nije, kako misle neki pisci, jedan svakodnevni događaj koji je tek kasnije postao važan. Štaviše, zbog posebnog ozračja ovog događaja te njegove vezanosti za ajet o “pročišćenju” jedan je od najizuzetnijih događaja u cijeloj povijesti života Allahovog Poslanika na polju predstavljanja budućih predvodnika i vodiča islamskog društva.

Drugovi Allahovog Poslanika, s.a.v.a., i značenje Ehli-bejta, mir

s njima

6. U Tarihu Bagdad od Ebu Sa'ida el-Hudrija se o riječima Boga Uzvišenog: Zaista, Bog hoće da od vas, Poslanikova porodico, sve nečisto otkloni i da vas u potpunosti očisti! prenosi: "Poslanik Božiji, s.a.v.a., je sazvao Alija, Fatimu, Hasana i Husejna, mir s njima, potom ih je ogrnuo ogrtačem te je rekao: 'Ovi su moj Ehli-bejt! Bože, otkloni od njih sve nečisto i u potpunosti ih očisti!' Za to vrijeme je Ummu Seleme stajala na vratima pa je upitala: '*O Allahov Poslaniče, zar i ja nisam dio njih (Ehli-bejta)?*' – a on joj odgovori: '*I ti si uistinu u dobru – ili ka dobru!*'"[8]

7. U Medžme'u-z-zevaid od Ebi Berzea se prenosi: "Klanjao sam s Poslanikom Božijim, s.a.v.a., sedamnaest mjeseci, a on bi, kad god bi izašao iz svoje kuće, došao pred Fatimina vrata i govorio: 'Namaz je, Bog vam se smilovao! – Zaista Bog hoće da od vas, Poslanikova porodico, sve nečisto otkloni!'"[9]

8. U Tirmizijevom Sunenu od Enesa se prenosi: "Poslanik Božiji, s.a.v.a., je šest mjeseci, kad god bi pošao na sabah-namaz, prolazio pokraj Fatiminih vrata, govoreći: 'Namaz je, o Ehli-bejte! – Zaista Bog hoće da od vas, Poslanikova porodico, sve nečisto otkloni i da vas u potpunosti očisti!'"[10]

9. U El-Mustedreku 'ale-s-sahihajn od 'Amira ibn Sa'da se prenosi: "Sa'd je rekao: 'Allahovom Poslaniku, s.a.v.a., je stigla objava, te on ogrnu ogrtačem svojim Alija, Fatimu i njihova dva sina, zatim reče: 'Bože, ovi su porodica moja, moj Ehli-bejt!'"[11]

10. U Tarihu Dimešk od Ibn Abbasa se prenosi: "Allahov Poslanik, s.a.v.a., je pozvao Hasana, Husejna, Alija i Fatimu te ih je ogrnuo svojim ogrtačem. Zatim je rekao: 'Bože, ovi su moj Ehli-bejt i porodica moja, zato otkloni od njih sve nečisto i u potpunosti ih očisti!'"[12]

11. U Ebi Ja'laovom Musnedu od Vasilea ibn Eskaa se prenosi: Poslanik, s.a.v.a., je sa svoje desne strane posjeo Alija, a Fatimu sa svoje lijeve strane, dok je Hasana i Husejna posjeo ispred sebe. Pokrio ih je ogrtačem i rekao: 'Bože, ovi su moj Ehli-bejt, a moj Ehli-bejt ide ka Tebi, a ne ka Vatri!'"[13]

12. Imam Hasan, mir s njim, u svome obraćanju povodom ubistva Alija, mir s njim, iskazao je hvalu i slavu Bogu, a potom rekao: "Ja sam sin Donosioca vijesti radosnih, i sin Opominjaoca, i sin Pozivaoca ka Bogu s dopuštenjem Njegovom, i sin Blistave svjetiljke ("Es-Siradžu-l-

munir”), i ja sam jedan od Ehli-bejta kojem se Džibril spuštao i od kojeg se uzdizao, i ja sam od Ehli-bejta (Poslanikove porodice), od kojih je Bog sve nečisto otklonio i u potpunosti ih očistio!”[14]

13. U Taberijevom Tefsiru od Ebu Dejlema se prenosi: “Ali sin Husejnov (Imam Sedždžad, mir s njim) rekao je nekom čovjeku iz Šama: 'Zar nisi pročitao u suri Ahzab: Zaista, Bog hoće da od vas, Poslanikova porodico, sve nečisto otkloni i da vas u potpunosti očisti! Ovaj upita: 'A jeste li vi oni?' On odgovori: 'Jesmo!’”[15]

14. U Tefsiru-l-Kummiju od Ebu Džaruda se prenose riječi Imama Bakira, mir neka je s njim, o Božijem ajetu: Zaista, Bog hoće da od vas, Poslanikova porodico, sve nečisto otkloni i da vas u potpunosti očisti! – “Ovaj ajet je objavljen o Poslaniku Božijem, s.a.v.a., Aliju ibn Ebi Talibu, Fatimi, Hasanu i Husejnu, mir s njima.”[16]

15. Imam Sadik, mir neka je s njim, je – u jednoj dugoj predaji, govoreći o ajetu: Zaista, Bog hoće da od vas, Poslanikova porodice, sve nečisto otkloni i da vas u potpunosti očisti! – rekao: “To su bili Ali, Hasan, Husejn i Fatima, mir neka je s njima. Allahov Poslanik, s.a.v.a., ih je pokrio ogrtačem u kući Ummu Seleme, a potom je kazao: 'Bože, svaki poslanik ima jedan Ehl (porodicu) i jednu dragocjenost, a ovi su moj Ehli-bejt i moja dragocjenost.' Onda je Ummu Seleme upitala: 'Zar i ja nisam dio tvog Ehla (porodice)?' Pa je on rekao: 'Ti si zaista ka dobru, ali su ovi moj Ehl (porodica) i moja dragocjenost!’”[17]

16. U El-Emali li-s-Saduk od Rejjana ibn Silta se prenosi: “Imam Riza, mir s njim, prisustvovao je Me'munovom skupu u Mervu, gdje je bilo okupljeno mnoštvo ljudi iz Iraka i Horasana... Sve dok Me'mun ne upita: 'Ko je ta Porodica čista?' Te Imam Riza, mir neka je s njim, odgovori: 'To su oni koje je Bog u Knjizi Svojoj opisao. Svevišnji je rekao: Zaista, Bog hoće da od vas, Poslanikova porodico, sve nečisto otkloni i da vas u potpunosti očisti! I to su oni za koje je Poslanik Božiji, s.a.v.a., rekao: 'Ja uistinu ostavljam među vama dvije dragocjenosti: Knjigu Božiju i svoju porodicu, svoj Ehli-bejt. Zaista, to dvoje se neće razdvojiti sve dok mi ne dođu kod Zdenca. Dobro pazite kako ćete me u pogledu to dvoje zastupati!’”[18]

[1]El-Mustedreku 'ale-s-sahihajn, sv. 3, str. 158, predaja 4705.

[2] Tarihu Dimešk, sv. 13, str. 207.

- [3] Musnedu ibn Hanbel, sv. 10, str. 197, predaja 26659.
- [4] El-Emali li-t-Tusi, str. 368, predaja 783.
- [5] Sahihu Muslim, sv. 4, str. 1883, predaja 2424; El-Ahzab, 33.
- [6] Pogledati: El-Hisal, str. 550; El-Gadir, sv. 4, str. 40.
- [7] Pogledati: Biharu-l-envar, sv. 22, str. 245, predaja 15; str. 494, predaja 40; Medžme'u-l-bejan, sv. 9, str. 44.
- [8] Tarihu Bagdad, sv. 10, str. 278.
- [9] Medžme'u-z-zevaid, sv. 9, str. 267, predaja 14986.
- [10] Sunenu-t-Tirmizi, sv. 5, str. 352, predaja 3206.
- [11] El-Mustedreku 'ale-s-sahihajn, sv. 3, str. 159, predaja 4708.
- [12] Tarihu Dimešk, sv. 42, str. 98, predaja 8440.
- [13] Musnedu Ebi Ja'la, sv. 6, str. 479, predaja 7448.
- [14] El-Mustedreku 'ale-s-sahihajn, sv. 3, str. 188, predaja 4802.
- [15] Tefsiru-t-Taberi, sv. 12, dio 22, str. 8.
- [16] Tefsiru-l-Kummi, sv. 2, str. 193.
- [17] El-Kafi, sv.1, str. 287, predaja 1.
- [18] El-Emali li-s-Saduk, str. 422, predaja 1.